

Kasegaon Education Society's
Arts & Commerce College, Ashta

Department of Geography

On

**Unit 1. Introduction to Agricultural
Geography**

By

Prof. Khade N. B.

अग्री भूगोल

 अग्री भूगोलः

पाश्वर्वभूमी .

Agricultural याचा अर्थ शेती असा होतो . व्युत्पत्तीशास्जानुसार Agricultural Geography या शब्दाचा उगम ग्रीक व लॅटिन आहे . Agriculture ही संज्ञा लॅटिन शब्द Agricultura पासून आलेली आहे . याची उत्पत्ती Ager a cultura या शब्दापासून झालेली आहे . यातील Ager चा अर्थ field क्षेज आणि cultura चा अर्थ Cultivate मशागत करणे असा होतो .

▪ **प्री भूगोलाच्या व्याख्याः**

१. अँड्रीः

“प्रांतिक सामाजिक व आर्थिक घटकांच्या सानिध्यात शेतीच्या माध्यमातून पृथ्वीच्या परिवलनाचा प्रतिबिंबातून होणारा अभ्यास होय .”

२. वर्नहार्डः

प्री भूगोल हे शेतीच्या प्रादेशिक विविधतेचा व त्यास कारणीभूत असलेल्या घटकांचा अभ्यास करणारे शास्ज आहे .

३. रीडः

रीडच्या मते प्री भूगोल म्हणजे शेतीच्या प्रादेशिक वैशिष्ट्यांचे वर्णन व स्पष्टीकरण यांचे अथ्ययन होय .

षी भूगोलाचे स्वरूपः

- १ . वैज्ञानिक स्वरूपः
- २ . वर्णनात्मक स्वरूपः
- ३ . वितरणात्मक स्वरूपः
- ४ . प्रादेशिक स्वरूपः
- ५ . बहुविध स्वरूपः
- ६ . तुलनात्मक स्वरूपः
- ७ . सांख्यिकीय स्वरूपः

■ श्री भूगोलाची व्याप्तीक्रक्षेजक्रविषयसामग्रीः

- १ . शेतीचा उगम व विकास .
- २ . ■ श्री भूमिउपयोजन .
- ३ . ■ श्री जलसिंचन .
- ४ . पिके .
- ५ . पिकासाठी आवश्यक परिस्थिती .
- ६ . शेतीच्या पद्धती व प्रकार .
- ७ . ■ श्री बाजारपेठ .
- ८ . ■ श्रीसंबंधी व ■ श्री मालावर आधारित उद्योग .

■ શ્રી ભૂગોળાચે મહત્વઃ

૧. નિર્ણયકારાચ્યા દૃષ્ટીને .
૨. શ્રી તજ્જાચ્યા દૃષ્ટીને .
૩. ખાદ્ય અર્થત્જાચ્યા દૃષ્ટીને .
૪. જલઅભિયંત્રાચ્યા દૃષ્ટીને .
૫. પ્રાદેશિક નિયોજનકારાચ્યા દૃષ્ટીને .
૬. વાહતુક અભિયંતાચા દૃષ્ટીને .
૭. શ્રી બાજારપેઠાંચ્યા દૃષ્ટીને .
૮. લોકસંખ્યેચ્યા દૃષ્ટીને .

शेतीची उत्तीकृष्णविकासः

- १ . अ२म युगातील शेतीचा विकास .
- २ . इतिहासपूर्व काळातील शेतीचा विकास .
- ३ . इतिहास प्रारंभ काळातील शेतीचा विकास .
- ४ . मध्ययुगीन पूर्व काळातील शेतीचा विकास .
- ५ . मध्ययुगीन कालखंडातील शेतीचा विकास .
- ६ . मध्ययुगीन उत्तर कालखंडातील शेतीचा विकास .
- ७ . आधुनिक काळातील शेतीचा विकास .